

KERSTMIS EN GEBOORTE (werkboek pag 3)

Het kind hoort nog eens het evangelieverhaal van Kerstmis.

Het is een verhaal vol magie.

De nacht is betoverd met licht en gezang.

In een veilige kring van ouders en schapen ligt een vurig gewenst kind.

De geboorte van een mens is een wonder,

het laat je niet koud. Het doet iets met je.

Het roept verwondering op en dankbaarheid

en de eeuwenoude vraag: waarom bestaan we?

Het kerstverhaal verbindt die vraag met het woord 'God'.

Het woord 'God' doemt op, wanneer het leven als een geschenk wordt ervaren.

GEBOORTE EN DOOP

Daarom gaat het er bij deze les ook om

dat het bijbelverhaal verbonden wordt met het eigen levensverhaal van het kind.

Ook de geboorte van de communicant werd als een wonder beleefd,

en als een geschenk aanvaard!

En dat precies hebben we gevierd in de Doop.

De doop is een 'sacrament'. een 'feestje in de kerk',

net als de communie.

(En net als het huwelijk!)

DE KLEINE ZACHEÛS (werkboek pag 11)

Het verhaal van 'De kleine Zacheüs' spreekt voor zichzelf.

De oplichter verandert van levenshouding omdat hij respect ervaart van Jezus.

Zijn leven lang was hij uitgescholden.

Als kleine jongen al. Hij was kleiner dan zijn klasgenootjes,

misschien had hij een bochel...

Ken je kinderen die gepest worden?

Ben je zelf wel eens gepest?

Waarom is dat zo verkeerd?

Zo groeide hij op met weinig liefde voor de kinderen in zijn straat.

En toen de Romeinen mensen zochten om voor hen belastingen te innen,

toen deed hij dat maar al te graag.

Hij werd daarom nog meer gekleineerd en genegeerd.

De Romeinen waren zo slim om niet zelf de belasting op te halen!

Ze verkochten het recht om tol te innen

van alle reizigers die door Jericho reisden

per opbod. Dan hadden zij de buit al binnen

zonder opstootjes en protesten!

Zacheus had daar dus veel voor betaald en moest het nu terugverdienen

door de tol zo duur mogelijk te maken!

Jezus doorbrak die spiraal van haat en kwaad,

hij ziet ook de mooie kant van Zacheüs,

en zo ontdekt Zacheüs ook zelf, dat hij eigenlijk een goed mens kan zijn.

Vraag aan de kinderen:

Hoe kun je een hondje het beste een trucje leren:
(a) door te straffen als hij het fout doet... of
(b) door te belonen als hij het goed doet?

ROLLEN

Jezus vertelt zijn visie op God en mensen
alleen maar in de vorm van verhalen.
Verhalen hebben een groot voordeel boven theorieën:
ze laten de toehoorder vrij om er zichzelf in te herkennen.
Verhalen hebben meerdere spelers.
Je kunt je met diverse personen identificeren.
Zo verandert een verhaal van betekenis.
Kinderen zullen zich makkelijk vereenzelvigen met Zacheus
Zij kennen de rol van de kleinste-zijn en niet mee mogen doen;
en ze houden van mensen die - als apen - in de bomen klimmen!
Maar later in je leven kun je je ook inleven in Jezus
die de afkeuring van de hele straat over zich laat komen,
om deze ene mens tegemoet te treden.

VERLOREN ZOON

Verhaal voor de kinderen
(vertel het zo, dat ze niet direct doorhebben dat het een bijbelverhaal is!)

Vorig jaar stond een interessant bericht in de krant.
Een boer in Drente had twee zoons.
De oudste heette Eric. De jongste Paul.
Er was veel werk op de boerderij. De boer stond om half zes al op,
dan moesten 60 koeien gemolken worden,
de varkens en kippen moesten eten krijgen...
Gelukkig hielp Eric goed mee.
Maar Paul was een beetje lui. Hij was laat naar bed gegaan
en had 's avonds in een cafeetje lang limonade zitten drinken.
Als de wekker afging draaide hij zich nog eens lekker om.
Je begrijpt dat was elke dag ruzie in huis!
Op zekere dag brachten de vrienden van Paul hem op een idee:
vraag eens aan je vader of hij je niet nu al de erfenis kan geven?

(uitleg geven: wat is een erfenis!!)

Dus ging Paul naar zijn vader. 'Pappa, als je nu nu al vast de erfenis geeft,
dan hoef ik later niks meer, en dan kan ik zelf een winkeltje beginnen ergens.'
Eerst was vader woedend, maar later dacht hij:
laat hem maar eens proberen. Misschien leert hij wel om zijn zaakjes op orde te krijgen.
En zo vertrok Paul met een volle rugzak en een half miljoen gulden
een week later de wijde wereld in.
Paul ging eerst naar Zuid-Amerika, leefde in een duur hotel aan het strand,
vierde elke nacht feest en vloog daarna naar Australië en Nieuw Zeeland.
Hij amuseerde zich kostelijk en wilde naar India.
En toen stond ineens de directeur van het hotel voor zijn deur.
Hij wilde de rekening betaald krijgen.
Paul belde de bank en ontdekte dat al zijn geld op was. Een half miljoen!
Hij probeerde werk te vinden.
Maar niemand had iemand nodig.
Hij bood aan in een hotel om gratis in de keuken te werken.
Hij dacht: dan kan ik tenminste de borden aflikken!
Zo'n honger had hij. Tenslotte dacht hij: ik schrijf een brief naar huis.

De hoteldirecteur gaf hem een postzegel en Paul schreef:

Waarde Pa

(‘lieve pappa’ durfde hij niet te schrijven!)

ik verdien het niet dat ik uw zoon ben.

Maar kan ik misschien knecht worden op de boerderij van jou en Eric?

Al het geld is op en ik heb niks meer!

En dan de handtekening: Paul

In Drente had vader al maandenlang elke ochtend buiten aan de deur gestaan om uit te kijken naar zijn zoon of misschien een brief of een kaartje.

Maar hij had geen enkel bericht gekregen.

Zou hij nog leven? Zou hij het druk hebben met een nieuwe winkel?

Zou hij ziek zijn.

Op die ochtend zag hij de postbode aankomen.

Hij zag hem lachen en zwaaien. Zou hij een kaart van Paul bij zich hebben.

Even later stond vader met de brief van Paul in zijn hand.

Hij scheurde hem zenuwachtig open.

En las:

Waarde Pa

ik verdien het niet dat ik uw zoon ben.

Maar kan ik misschien knecht worden op de boerderij van jou en Eric?

Al het geld is op en ik heb niks meer!

Vader liep met grote passen naar zijn bureau.

Hij overlegde even met moeder.

Pakte en pen

en begon te schrijven:

.....

.....

.....

.....

Hier krijgt de communicant de rol van vader of moeder.

Hij schrijft een brief terug.

Mag Paul komen?

Moet hij iets beloven?

Hoe komt hij thuis?

Wat vindt Erik ervan?

Deze vragen zijn hulpmiddelen.

Laat het kind eerst zelf erover denken!

Vertel tenslotte dat het verhaal niet in de krant stond, maar in de bijbel en lees het verhaal zoals Jezus het gemaakt had!

God is als een vader.

Hij is er voor AL zijn kinderen,

waar ze ook wonen, hoe ze ook praten, wat ze ook hebben gedaan!

DE RIJKE JONGEN

Bij de tekening:

In de tijd van Jezus was de stad Jeruzalem omringd door een hoge dikke muur.

In die muur zaten enkele poorten die overdag openstonden.

's Nachts gingen die dicht. Dat was om roversbenden buiten de deur te houden.

Als je na zonsondergang pas thuiskwam dan stond je dus voor een gesloten stadspoort.
Nu waren er hier en daar spleten in de muur gemaakt.
Daar kon een voetganger door naar binnen.
Maar dan moest je geen dikke rugzak bij je hebben, en zeker niet een ezel of een kameel.
Die moest je tot de volgende dag achterlaten.

'Oog van de naald'

Zo'n spleet in de muur noemde ze in Jeruzalem 'het oog van een naald'.
Daar kon 's nachts nog wel een slanke jongen of een slanke meid door naar binnen,
maar zeker geen paard of kameel!

Dus...

om de stad van God binnen te komen, moet je je rijkdommen kunnen laten staan,
of beter: delen met andere mensen die niets hebben!

Dat doen we in de 40 dagen voor Pasen:
iets van ons geld sparen voor kinderen in de wereld.
We noemen dat de 'vastanctie'

De vastenactie is dit jaar voor honderden plekken op aarde,
voor schooltjes in Afrika en Zuid-Amerika
om boeken te kopen, eten, schriften, stiften enzovoorts
zodat veel kinderen beter onderwijs krijgen!

BARMHARTIGE SAMARITAAN EEN WERELDBEROEMD VERHAAL!

Misschien wel het bekendste verhaal van Jezus heet:
De barmhartige Samaritaan.
Het gaat over rovers, een slachtoffer en voorbijgangers.
Maar om het goed te begrijpen moet je eerst weten:
Wat is een Samaritaan?
Een Samaritaan is een inwoner van de stad Samaria.
(Mooie naam! Sa-ma-ri-a. Spreek het een uit: Sa-ma-ri-a)

Hoe heet een inwoner van Maastricht?
Hoe noem je iemand uit Heerlen?
Hoe heet iemand die uit Voerendaal komt?!

Het land Israel ligt aan de Middellandse zee, ongeveer 4,5 uur vliegen!
In het werkboek staat een kaartje.
Daar zie je twee steden:
Samaria en Jeruzalem.

In Jeruzalem stond de tempel. Daar woonden de hoge-priesters.
De brave gelovigen in Jeruzalem keken neer op de inwoners van Samaria.
'Samaritanen deugen niet!', meenden ze bij voorbaar al te weten.

Dat is natuurlijk erg dom.
Om van te voren al te vinden dat iemand niet deugt.
Dat weet je pas als je iemand goed kent.
Maar er was lal een paar honderd jaar ruzie tussen Jeruzalem en Samaria.
Meisjes uit Samaria mochten niet trouwen met jongens uit Jeruzalem; en andersom!

Dus nu het verhaal van Jezus!

Rolverdeling:

2 rovers,

het slachtoffer (een rijke man op reis)

3 voorbijgangers

- priester (zou je toch denken: die zal wel helpen!)
- tempeldienaar (zou je toch denken: die zal wel helpen!)
- Samaritaan (dacht iedereen: die deugt niet!)

LEES NU HET VERAAL VAN JEZUS IN JE WERKBOEK

VERWERKING

Stel je een svoor dat Jezus in onze tijd leefde.

Dan zou hij misschien een YouTube filmpje maken over het verhaal.

Hoe zou het dan nu vertellen

Kies een hoofdpersoon: iemand die op reis is (wat heeft hij bij zich?) Zit hij op de fiets of in een auto?

Wat voor een? Op welke straat rijdt hij of zij?

De rovers slaan toe! Hoe doen ze dat?

Dan komt iemand langs van wie iedereen denkt: die helpt wel. Verzin iemand uit onze tijd!

Dan komt nog iemand van wie je denkt: dat is een goeie!

Dan komt iemand van wie de mensen vinden: die deurt niet! Wie zou dat in onze tijd kunnen zijn?

DANK JE WEL!!

LOCKDOWN

De kinderen hebben allerlei herinneringen aan de 'lockdown'.

Wellicht helpen die om iets te begrijpen van het isolement waarin melaatsen verkeerden.

Ze zwierven in kolonies rond en moesten hun aanwezigheid kenbaar maken met een bel.

Gezonde mensen konden zich dan uit de buurt houden

MELAATSHEID / LEPROSA

Melaatsheid (verbastering van Maladi en Lazare", ziekte van Lazarus)

tegenwoordig spreken we van Lepra (uit het Latijn)

De Bijbelvertaling spreekt tegenwoordig van huid-vraat, een nieuw ontworpen woord dat een letterlijke vertaling is van het hebreuws.

De medicische wetenschap was nog niet zover dat men onderscheid maakte tussen huisaandoeningen.

ZIEKTE

Lepra is een besmettelijke bacteriële huid- en zenuwziekte.

Complicaties veroorzaken verdere schade aan zenuwen, hetgeen kan leiden tot handicaps en verminkingen.

In veel gevallen ontstaat er een gevoelloosheid aan de voeten, met het gevolg dat veel patiënten ontstekingen krijgen en hun vrot kunnen verliezen.

De bacterie wordt via de lucht van mens tot mens overgedragen.

Besmetting treedt op via ademhaling, hoesten en niezen.

Circa 80% van de mensen zijn van nature resistent tegen de bacterie en zullen dus na besmetting de ziekte niet ontwikkelen.

Bij het begin van de 21e eeuw schatte de WHO het aantal leprapatiënten wereldwijd op 600.000.

De meeste nieuwe leprapatiënten worden gediagnosticeerd in India, Brazilië en Indonesië.

BIJBEL

De priesters in de tempel van Jeruzalem konden vaststellen op iemand van Lepra was genezen, en zich dus weer in de gemeenschap mocht begeven.

SAMARITAAN

Sommige kinderen vinden het misschien interessant dat de man die terugkomt om Jezus voor zijn genezing te bedanken, uitgerekend een Samaritaan is (zie werkboek pagina 15). Er bestond een eeuwenlange vijandschap tussen Jeruzalen en Samaria. Dit hield o.a. in dat een Samaritaan niet in de tempel mocht komen. Begrijpelijk dat juist hij zich onderweg naar Jeralemn omdraait en naar Jezus tergaat.

DANKBAARHEID

De kern van het verhaal is echter de dankbaarheid. Mensen die dankbaarheid voelen over hun gezondheid, over de zon die schijnt en de regen die vruchtbaarheid geeft, over de vogels die zingen en mensen die hen groeten op straat, die genieten dubbel van het leven. Ga eens na met uw kind: hoeveel redenen hebben we om dankbaar te zijn?

PALMZONDAG EN GOEDE WEEK

BEVRIJDINGSDAG

Drie duizend jaar geleden:
De Joden waren nog herders die met schapen rondtrokken op zoek naar voedsel voor de dieren. Ze zwierven oase naar oase. In het voorjaar viel er overal een beetje regen, en bij volle maan gingen ze dan er op uit met de schapen. Dan baden ze God om een veilige reis en ze offerden Hem een lammetje.

Maar er was een periode aangebroken van droogte. Het vee ging dood. Het volk zocht brood in het rijke Egypte. Daar leefden zal als vreemdelingen. Ze waren arm en moesten hard werken. Ze verlangden terug naar een eigen land en naar hun kuddes.

Toen was er een man: Mozes.
Hij werd hun leider. Hij zei:
'We moeten – net als onze voorouders –,
in de lente bij volle maan een lam slachten en dan wegtrekken.
de woestijn in, op zoek naar een nieuw land om in te leven.'

Het was nog niet zo gemakkelijk geweest.
De Farao stuurden zijn soldaten achter hen aan.
Maar de paarden en wagens bleven steken in het moerassige land.
En toen waren ze vrij!
Elk jaar vierden ze dat bevrijdingsfeest. Dat was Pasen!

Wij vieren ook Bevrijdingsdag.
Weet je ook wanneer?
Weet je ook van wie zij bevrijd zijn?

Met Pasen was het druk in Jeruzalem.

Joden uit het hele land kwamen naar de tempel om Pasen te vieren.
Met Pasen dachten de mensen niet alleen terug aan het verleden
maar ze dachten ook over hun toekomst.
Zoals ze eens van de Farao bevrijd waren,
zo hoopten ze eens van de keizer in Rome bevrijd te worden
De keizer was de baas over een groot stuk van de wereld,
en de mensen moesten hoge belastingen betalen.

De Romeinen zaten niet alleen in Israel, Afrika en Perzie
maar ook in Voerendaal en Heerlen!
Weet je waar ze hier geweest zijn?

ONZE VADER

Ook Jezus wilde Pasen vieren, maar het was gevaarlijk in Jeruzalem.
'Laten we hier in Galilea blijven', had Petrus gezegd,
'Daar is het veel veiliger!'
Maar Jezus was gaan bidden. Hij klom een eindje een berg op
en na een half uurtje kwam hij terug.
'Wat heb je gebeden?' 'Leer het ook aan ons!'
Toen leerde Jezus hun bidden:

Onze Vader die in de hemel zijt

1. uw naam worde geheiligd
2. uw rijk kome,
3. uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel
 1. geef ons heden ons dagelijks brood
 - b. en vergeef ons onze schuld zoals ook wij aan anderen hun schuld vergeven
 - c. en leid ons niet in bekoring maar verlos ons van het kwade.

Amen!

Dus Jezus bidt:

Niet was IK wil moet gebeuren, maar wat GOD wil. Zinnetje 1 en 2 en 3 betekenen alle drie hetzelfde. Er moet niet gebeuren wat op mijn verlanglijstje staat, maar laat mij maar zien wat U wilt. Uw Rijk is belangrijk. Uw naam is vrede en recht.

Dan geeft Jezus daar drie voorbeelden van. In de wereld van God is brood voor iedereen. De mensen vergeven elkaar. En het kwaad is er niet meer
'Amen' betekent 'oké'.

PALMZONDAG

Jezus komt de stad binnen. De mensen herkennen hem. 'Dat is de man die zieken heeft genezen!'
'Hij heeft verteld dat God onze koning is.' 'Hij zal de keizer van Rome wel verslaan!'
Daar was Jezus bang voor geweest. Dat ze hem als opstandeling zouden uitroepen.
Hij wil de mensen duidelijk maken dat hij niet kwam om te vechten; dat hij de Vrede wilde brengen.
Dat hij een totaal andere koning was dan de keizer.

Maar wat kon hij doen? De menigte zong en danste.
Geluidsinstallaties bestond nog niet. Facebook ook niet.
Spandoeken hadden geen zin; de mensen konden niet lezen!
Wat kon Jezus dan nog doen?

Hij klom op een ezeltje.
Iedereen in die tijd kende een liedje uit de bijbel Het ging zo
'Zie uw koning komt
gezet op een ezels,
een koning van vrede komt naar de stad.'

Soldaten zaten op een paard om te vechten, maar de koning van vrede komt om te helpen.
Daar herinnert het palmtakje ons aan.

In het oosten zwaaiden ze met echte palmen van een palmboom.
De kruisvaarders namen die mee uit Jeruzalem.
Daarna ging men hier ander groen gebruiken, bijvoorbeeld
dennentakken, of Berkentakken. Wij gebruiken buxus.
Buxus heeft hele harde wortels.
Ze maakten er vroeger doosjes van om kostbaarheden te bewaren.
In de kerk spreken we van een 'pixus', dat is een klein doosjes
waarin een h.hostie wordt meegenomen voor een zieke.
Maar ook het woord box en buks komt van deze bijzondere struik.

WITTE DONDERDAG

Jezus viert het paasfeest. Hij laat een lammetje slachten. Op tafel ligt brood.
Das was brood zonder gist

Gist is een brokje van het oude deeg. Het is een beetje zuur geworden door de bacteriën.
Die zorgen ervoor dat het deeg gaat rijzen. Daar wordt het brood luchtig van.
Maar toen ze duizend jaar geleden uit Egypte waren gevlucht,
was er geen tijd om het deeg te laten rijzen.
Toen aten ze ongedesemd brood.
En dat is de hostie van de communie nog steeds:
het ongedesemd brood van het volk op de vlucht.

Buiten klonk wapengekletter en geschreeuw van rebellen die door de straten trokken.
Binnen was het stil. Jezus nam het brood in zijn handen. Hij keek de kring rond.
Hij tilde het brood een beetje omhoog en zei: 'Dit ben ik...' En toen... krak!...
toen brak hij brood in stukken. De leerlingen begrepen het meteen.
Jezus bedoelde dat hij gedood zou worden. Maar Jezus ging verder.
Hij reikte de brokken brood aan zijn vrienden. 'Hier, eet maar; ik ben voedsel voor jullie.'
Mijn leven is brood dat wordt gebroken en voedsel is voor de mensen.
Jezus voegde eraan toe: 'Blijf dit doen en denk aan mij'
En de leerlingen zijn het blijven doen.
Tot de dag van vandaag.
En zo leefde Jezus in hun hart en in hun midden.
Tot hier en nu.

PASEN

Het ging zoals Jezus het had gezien. Die nacht werd hij gevangen
en door de Romeinen aan een kruis gehangen. Hij stierf.
Maar de leerlingen hadden begrepen dat God hem niet in de steek zou laten.
God zou hem trouw blijven, ook in de dood. Dat geheim zijn ze blijven vieren.
Ieder jaar met Pasen en elke zondag.
Ze braken brood en deelden het en vertelden over Hem.